

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 24. veebruar 2021
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0048(NLE)

6446/21
ADD 24

RECH 72
COMPET 123
IND 40
MI 105
SAN 82
TRANS 94
AVIATION 42
ENER 50
ENV 94
SOC 95
TELECOM 70
AGRI 79
SUSTDEV 22
REGIO 29
IA 22

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	23. veebruar 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	SWD(2021) 38 final - Part 3/9
Teema:	KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE Lisatud dokumendile: Ettepanek: Nõukogu määrus, millega luuakse ühisettevõtte programmi „Euroopa Horisont“ raames Peamiste digitehnoloogiate Euroopa partnerlus

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2021) 38 final - Part 3/9.

Lisatud: SWD(2021) 38 final - Part 3/9

Brüssel, 23.2.2021
SWD(2021) 38 final

PART 3/9

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek: Nõukogu määrus, millega luuakse ühissettevõtted programmi „Euroopa Horisont“ raames

Peamiste digitehnoloogiate Euroopa partnerlus

{COM(2021) 87 final} - {SEC(2021) 100 final} - {SWD(2021) 37 final}

Kommenteeritud kokkuvõte

Mõjuhinnang, mis käsitleb institutsioonilist Euroopa partnerlust peamiste digitehnoloogiate valdkonnas

A. Vajadus meetmete järele

Mis on probleem ja miks on tegemist ELi tasandi probleemiga?

Peamised digitehnoloogiad kujutavad endast elektroonilisi komponente ja süsteeme, millel põhinevad kõik digitaalsed tooted ja teenused. Neid peetakse oluliseks, sest need on digitaalsüsteemide põhielemendid.

Kui EL ei säilita elektrooniliste komponentide ja süsteemide valdkonnas liidrikohta, võib ta kaotada oma tugeva turupositsiooni sellistes sektorites nagu autotööstus, tervishoid, tööstuslik tootmine, lennundus- ja kosmosetööstus ning julgeolek.

Ka võib tal olla oht jääda järelkäija rolli arenevate paradigmade ja tehnoloogia, nagu tehisintellekti ja servtöötamise valdkonnas, ning seonduvatel turgudel, mis tekitavad nõudlust elektrooniliste komponentide ja süsteemide järele, mille jõudlus peab olema teistsugune kui tänapäeval kättesaadavatel komponentidel ja süsteemidel.

Suur probleem, millega EL võib silmitsi seista, on usaldusväärsete, ohutute ja turvaliste komponenttehnoloogiate varustuskindlus majanduse seisukohast oluliste elutähtsate taristute ja tööstussektorite jaoks.

Kui neid peamisi digitehnoloogiaid ei viida vastavusse ELi poliitiliste prioriteetidega, jääks EL oma ühiskondlike ja keskkonnavalaste eesmärkide saavutamisel ilma peamisest digipöörde võimendamise vahendist.

Mida tahetakse saavutada?

Piisava ulatusega ja piisavalt koordineeritud teadusuuringud ja innovatsioon eesmärgiga koguda küllaldasel hulgal ressursse, tegeleda paljude pädevusvaldkondade ja huvidega seotud korraldustööga ning juhtida neid ühise tegevuskava poole, mille järgmised eesmärgid tuleb saavutada 2030. aastaks.

1. *Tugevdada ELi tehnoloogilist suveräänsust elektrooniliste komponentide ja süsteemide alal, et toetada vertikaalsete tööstusharude ja kogu majanduse tulevasi vajadusi*

Tagada, et EL püsib selliste arenenud elektrooniliste komponentide ja süsteemide tehnoloogia esirinnas, mis aitavad kaasa vastupidavatele strateegilistele väärtusahelatele. See on digipöörde edenemist mööda üha tähtsam ja digitaalsed tehnoloogiad muutuvad sektorites aina valdavamaks.

Suurem suveräänsus peaks kaasa tooma elektrooniliste komponentide ja süsteemide disaini- ja tootmisväärtuse kahekordistumise ELis 2030. aastaks kooskõlas selle kaaluga toodetes ja teenustes üldiselt.

2. *Saavutada ELi teaduslik tipp-tase ja innovatsioonialane juhtpositsioon uute komponentide ja süsteemitehnoloogiate valdkonnas*

Edasine mõõtmete vähendamine füüsiliste piiride poole, tehisintellekti kiire levik ning servtöötamise ja alternatiivsete arvutusparadigmade ilmumine avavad uusi võimalusi elektroonilistele komponentidele ja süsteemidele ning nende rakendustele. Tugev teaduslik baas arenevatel aladel lubab ELil neid võimalusi ära kasutada. Arenevate tehnoloogiatega tegelevad VKEd ja idufirmad saavad kasu uutest ökosüsteemidest ja aitavad neid kujundada.

Peamiste digitehnoloogiate algatuses osalejate hulgas peaks VKEsid olema vähemalt kolmandik ja

nad peaksid saama vähemalt 20 % riiklikest vahenditest.

3. *Tagada, et komponendid ja süsteemitehnoloogiad lahendaksid ELi ühiskondlikke ja keskkonnaprobleeme*

ELi ja liikmesriikide ametiasutustel oleks koordineeritud algatuses oluline roll, mis tagab selle kooskõla poliitiliste prioriteetidega. Elektroonilised komponendid ja süsteemitehnoloogiad peaksid tagama usalduse ja privaatsuse õige taseme ning aitama kaasa ELi keskkonnaeesmärkide saavutamisele.

Algatuse eesmärk oleks vähendada 2030. aastaks energiatarbimist 32,5 %¹.

Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus (subsidiarsus)?

Elektroonilised komponendid ja süsteemid toetavad tööstuslikke väärtusahelaid, millel on kogu Euroopas märkimisväärne sotsiaalne ja majanduslik mõju.

Tööstuse kiire tehnoloogilise arengu tempo ja asjaolu, et Ameerika Ühendriigid ja Aasia riigid investeerivad suuri summasid, et olla tiptasemel ja vähendada oma sõltuvust teistest piirkondadest, eeldab kooskõlastatud reageerimist ELi tasandil.

Ükski riik ega organisatsioon ei suuda eespool nimetatud eesmärke üksi saavutada. Vajalik strateegiline lähenemisviis ning ressursside, pädevuse ja huvide piisav hulk tagatakse vaid siis, kui koondumine toimub ELi tasandil ning kaasatakse liikmesriigid ja tööstussektor.

B. Lahendused

Millised on poliitikavariandid eesmärkide saavutamiseks? Kas on olemas eelistatud variant? Kui ei, siis miks?

Teadusuuringute ja innovatsiooni toetamiseks kaaluti järgmisi variante:

- raamprogrammi tavapärased projektikonkursid (lähtestsenaarium);
- ühiselt kavandatud Euroopa programmipartnerlus (1. variant) ning
- Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 187 kohane institutsiooniline Euroopa partnerlus (3. variant).

Eelistatud variant on institutsiooniline Euroopa partnerlus, sest see tagaks, et elektrooniliste komponentide ja süsteemide laiem tööstusharu võtab koos ametiasutustega (ELi ja riigi tasandil) teadusuuringute ja innovatsiooni kava koostamisel aktiivse rolli, et saavutada eespool nimetatud eesmärke. See võimaldaks partnerluse liikmetel kokkulepitud seitsmeaastase programmi kestel püsivalt pühenduda ning tagaks tõhusaks rakendamiseks ja seotud algatustega kooskõlastamiseks stabiilse struktuuri. Koostoiimet soovitakse eelkõige digitaalvaldkonna kesksete partnerlustega (nt fotoonika, EuroHPC, nutivõrgud ja -teenused (SNS), tehisintellekt, andmed ja robotika) ja rakendusvaldkondadega (tervishoid, autotööstus, tootmine, kosmos).

Hindamisel leiti, et see variant pakub kõige rohkem sihipärasust (tagab vastavuse teadusuuringute ja innovatsiooni kavaga) ja täiendavust (tagab võimendava mõju).

Millised on eri sidusrühmade seisukohad? Kes toetab millist varianti?

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2002, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust (ELT L 328, 21.12.2018, lk 210).

Kui liikmesriikidega konsulteeriti programmi „Euroopa horisont“ partnerluste teemal, pidas 96 % peamiste digitehnoloogiate valdkonna partnerlust nende riiklike poliitikasuundade ja prioriteetide ning tööstuse, teadusasutuste ja ülikoolide jaoks asjakohaseks.

Avaliku konsultatsiooni käigus märkis 82 % vastanutest, et peamiste digitehnoloogiate algatus oleks usaldusväärsetele komponentidele ja süsteemidele juurdepääsu tagamiseks asjakohane või väga asjakohane. Eelkõige toetasid seda seisukohta tööstusliidud, ülikoolid, teadus- ja tehnoloogiaorganisatsioonid, liikmesriigid ja suurettevõtted.

Paljud vastajad (üle 40 %) pidasid kõige sobivamaks variandiks institutsioonilist partnerlust. See esindab tasakaalustatud läbilõiget tööstusharust (suurettevõtted ja VKEd), teadusorganisatsioonidest ja liikmesriikidest. Selle variandi poolt olid tugevalt ka mõjuhinnangut toetava uuringu raames küsitletud sidusrühmad.

Vähemusse jäänud seisukohad (nt teadusorganisatsioonide arvamused) näitasid, et selle variandi puhul on suurema keerukuse oht. Samas käsitletakse kavandatud algatuses menetluste ja tavade ühtlustamist ja lihtsustamist.

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel juhul peamiste variantide) eelised?

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 187 põhinev partnerlus võib

- toetada ELi elektrooniliste komponentide ja süsteemitehnoloogiate strateegilist teadusuuringute ja innovatsiooni kava, viies kriitilise massi saavutamiseks omavahel vastavusse ELi, osalevate riikide ja tööstusharu prioriteetid;
- tugineda partnerluses osalevate avaliku sektori (ELi ja riiklike) ning erasektori liikmete võetud ettemaksukohustustele;
- anda keskselt hallatava struktuuri, mis toetab erasektorit esindavate liikmete pikaajalist kaasamist ambitsioonika programmi elluviimisse, ning
- pakkuda suurt, 1:3 finantsvõimendust sellega, et ühendatakse ELi-poolne rahastamine liikmesriikide ja tööstusharu panustega (1 euro ELilt, 1 euro osalevatelt riikidelt, 2 eurot erasektori liikmetelt), et võtta kasutusele küllaldasel hulgal teadusuuringute ja innovatsiooni vahendeid.

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel juhul peamiste poliitikavariantide) kulud?

Kuna tulevases peamiste digitehnoloogiate algatuses võetakse kasutusele praeguse ECSELi struktuur, on eelistatud variandi rakendamise kulud ühisettevõtte büroo jooksvad kulud algatuse perioodil. Selle kulu hüvitavad suures osas eespool nimetatud eelised, eelkõige kaasfinantseerimise võimendav mõju, et jõuda ambitsioonikate eesmärkide saavutamiseks vajalike ressursside mahuni. Ühisettevõtet ECSELi kohandatakse peamiste digitehnoloogiate partnerlusega ja rakendamise üldkulud jäävad samaks.

Milline on mõju VKEdele ja konkurentsile?

Üks ECSELi vahehindamisel antud soovitus on ergutada VKEsid aktiivsemalt osalema. Keskendumine kujunemisjärgus tehnoloogiatele ja eesmärk suurendada projekteerimisjõudlust (valdkonnad, milles VKEd on eriti aktiivsed) tõenäoliselt meelitab suuremal hulgal väikesi ettevõtjaid osalema algatuses olulisemas rollis. Kavandatud on konkreetne tegevus (nt juurdepääs tehnoloogiale ja katsetamine), et kaasata

ökosüsteemi väiketarnijaid ja -kasutajaid.

Kas on ette näha märkimisväärsed mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?

Peamiste digitehnoloogiate partnerlus põhineb kolmepoolsel mudelil (komisjon, liikmesriigid ja tööstusharu), mida osalevad riigid (liikmesriigid ja assotsieerunud riigid) rahaliselt toetavad ja haldavad. Praegu kasutatakse seda mudelit edukalt ühisettevõttes ECSEL.

Kas on oodata muud olulist mõju?

Elektrooniliste komponentide ja süsteemitehnoloogiate väljatöötamisel ja kasutuselevõtmisel võetakse arvesse põhiõigusi, eelkõige kodanike turvalisust, julgeolekut ja privaatsust.

Proportsionaalsus?

Eelistatud variant sisaldab eesmärkide saavutamiseks kõiki elemente ega lähe vajalikust kaugemale.

D. Järeldused

Millal poliitika läbi vaadatakse?

Partnerlus vaadatakse projekti, tehnoloogia/sektori ja programmi tasandil korrapäraselt läbi. Pärast kolmeaastast tegevust on kavas vahehindamine, mille teeb sõltumatute ekspertide kogu. Korrapärastes hindamistes hinnatakse edusamme algatuse eesmärkide, eeldatava mõju ja ELi poliitiliste prioriteetide saavutamisel.